

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ
DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
pentru Autorități Judecătorești }
" Magistrați } 350 Lei pe an
" Avocați }

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ
Inregistrat la No. 2/1938 la Tribunalul Cluj

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
2 lei cuvântul
Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

fost Președinte la Curtea de Apel Cluj, Avocat Cluj
Directorul și proprietarul revistei

BCU Cluj / Central University Library Cluj

AL. ULVINIANU

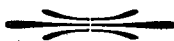
Consilier la Inalta Curte de Casație

I. PREDOVICIU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

Dr. VIRGIL I. MĂNESCU

Asistent Universitar

Avocat

S U M A R :

Profesorul Paul Collinet de *Virgil I. Mănescu*.
Constatarea și judecarea infracțiunilor fiscale
de *Dr. Blazsek Alfred*.

Jurisprudențe Civile.

Jurisprudențe Comerciale.

Jurisprudențe Procedurale.

Jurisprudențe Penale.

Jurisprudențe la diverse legi.

Recenzii.

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Orice număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Emil Pușcariu: Elementele asigurărilor contra răspunderii civile și în special al asigurării de automobile. Prețul 70 lei.

* * *

Octavian Ionescu, Doctor și Laureat al Facultății de Drept din Paris. **Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român.** Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Terek.

De acelaș autor:

Codul civil și contractul de muncă.

L'influence de la législation allemande sur le projet du code civil roumain.

* * *

Dr. Tiberiu Rusu, avocat Cluj. **Infracțiuni contra Administrației publice Cluj.** Institutul de arte grafice „Ardealul” Str. Memorandului 22.

* * *

Bogdan Ionescu. Profesor de Drept Civil la facultatea de drept din Cluj. **Drept interprovincial în legătură cu regim matrimonial fără contract.** Cluj, Institutul de arte grafice „Ardealul” Str. Memorandului 22.

De acelaș autor:

Considerațiuni critice asupra materii moștenirilor în proiectul de cod civil.

* * *

C. Petrescu-Ercea, Profesor la Universitatea Cluj. **Titlul preliminar al Codului Comercial Carol II.** Cluj, 1938.

* * *

Teodor I. Diaconescu. Doctor în drept. Procuror Trib. Sibiu; **Proprietatea aparentă. Notă la o decizie a Curții de Apel din Cluj.**

BOLETINUL LEGILOR

apare de două ori pe lună
Nr. înregistrării 3—1938 al Tribunalului Cluj

Director și proprietar:

I. MĂNESCU

fost președinte la Curtea de Apel Cluj, pensionat
Advocat

Prețul abonamentului: Lei 500 anual pentru
juriști; Lei 700 anual pentru autorități.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Gh. Mârzescu No. 20.

ORDONANȚE MINISTERIALE

(Ordine circulare, decizii și instrucții cu
caracter juridic)

Apare lunar sub Direcția:

I. MĂNESCU

fost președinte la Curtea de Apel Cluj,
pensionat. Advocat

Nr. înregistrării 4—1938 al Trib. Cluj.

Abonamentul 180 Lei pe an. Un număr 40 Lei.
Administrația: Cluj, Str. Mârzescu Nr. 20.

Ioan Șerban, avocat, Năsăud

Colecțiune de acte de notariat,
cereri și modele,

Ediția 1935

Prețul redus: Lei 200.—
Se poate comanda la autor.

Profesorul Paul Collinet

În luna Decembrie s'a stins, la Paris, împovărat de ani dar cu spiritul vioiu, savantul romanist, Paul Collinet profesor la Facultatea de Drept, din capitala Franței.

Opera lui Collinet¹⁾, prelungește dincoala de moarte, simțul său critic ascuțit, pasiunea sa pentru cercetarea trecutului și marea sa dragoste pentru știința dreptului.

Cași strălucitul său predecesor Girard, Collinet nu se mulțumea cu cercetarea scrupuloasă a materialului peste care s'au îngrămădit veacurile deși mărturisea o adevărată patimă pentru această confundarea în adâncul timpului și scoaterea la lumină a prețioasele Instituții ale organizării romane. Nu se oprea la efortul de a desluși în textele străvechi, în confruntarea lor, aspecte noi, amănunte revelatoare, indicații deschizând noi orizonturi, noi căi de investigație pe care le urmărea până în noaptea negrăitoare a îndepărtatului timp.

Nu se mărginea să îngrămădească datele, așa cum, nu de puține ori, fac acei care văd în simpla erudiție, supremul scop al muncii științifice.

Dimpotrivă, un continuu efort de sistematizare și mai ales de sintetizare, străbate munca sa și o ridică către perspectivele largi, complexe ale ansamblului.

Dragostea sa pentru lumea veche a instituțiilor romane, neastâmpărul său intelectual, îl îndemneau să dea înțeles, să însuflească dinamic, minunatei reconstrucții.

La cursurile sale pregnante și vioaie, materialul căpăta viață, îi apărea în întreg complexul lui sbuciumat, contraversat făcând să vorbească măreția, fără seamăn, a Romei.

Și când se sfârșea evocarea, în realizarea căreia pitorescul se imbină cu simplitatea, claritatea unei logici strânse, niciodată depășite, părăseai sala de curs, în care Roma trăise prin magia profesorului, cu moțiunile precizate și definitiv cristalizate.

În scris și în verb, Collinet a aservit — cu superioritate de maestru — geniul francez, în neobosită și fructuoasă lui ascendență către sintezele vii.

Membri onorar al Academiei române, Profesorul Collinet vizitase de câteva ori țara noastră, fiind mai multe conferințe în toate centrele Universitare ale țării fiind primit cu entuziasm și lăsând în urmă-i numai prieteni și admiratori.

Profesorul Collinet era un bun prieten, sfătuitor și la nevoie, protector al tuturor studenților români, la Paris. Ne iubea, ne aprecia și nu-și cruța nici-o oboseală când era vorba să ne ajute sau să ne îndrume.

Ne urmărea în munca noastră, se interesa de greutățile noastre pentru ca să ni-le înlăture și se bucura, din tot sufletul de bucuriile și succesele noastre. Însărcinat, după propria sa dorință, să fie îndrumătorul studenților români dela Facultatea de

Drept din Paris, primea pe orice român cu brațele deschise, cu toată încrederea și știa mai bine ca oricare altul, să ne însuflească dorința de muncă și dragostea pentru preocuparea spirituală.

Ne ajuta nu numai în munca noastră științifică, dar și în cunoașterea Franței, a vieții, a culturii, a personalităților ei, cu care ne pune în legătură.

Iubea românii cu sinceritate și căldură cum iubea România pe care o cunoaștea, o admira și pe care — nu scăpa nici cea mai mică ocazie — o lăuda din tot sufletul și cu tot entuziasmul de care sunt capabili francezii când au o convingere adâncă și bine cântărită.

Casa lui ne era pururea deschisă. Acolo, înconjurat de cărți rare, nespuse de dragi, pe care ni le arăta cu pasiunea îndrăgostitului de frumos, într-o atmosferă artistică de bun gust, Profesorul Collinet ne vorbea emoționat de mulții lui prieteni români și de speranțele lui frumoase într-o Românie din ce în ce mai strălucitoare și mai integrată în sensul destinului ei latin.

La moartea sa este bine și este frumos să spunem toate acestea căci regretul nostru nu este mângăiat decât de convingerea că dragostea ce ne-a purtat-o și ne-a dăruit-o va rămâne o prețioasă și mișcătoare amintire.

Oridecâteori, gândul românilor cari și-au făcut odinioară studiile la Paris, se va întoarce nostalgic către lăcașul de cultură de pe colina sacră a Pantheonului, imaginea Profesorului Collinet le va apărea zâmbitoare și prietenoasă.

Făclia unui sentiment cald de recunoștință înfrățit cu aducerea aminte a unor clipe infrumusețate de strălucitoare sa minte și marea sa bunătațe, va lumina totdeauna, o asemenea duiosă rezu-recție.

Dr. VIRGIL MĂNESCU

Asistent Universitar, Fost Președinte al Studenților români din Franța.

Constatarea și judecarea infracțiunilor fiscale în lumina legii pentru unificarea procedurii fiscale și a legilor fiscale speciale

În ultimii ani domeniul legislației fiscale a câștigat o importanță decisivă în viața Statului. Nu există aproape nici o ramură de activitate sau act juridic care să nu fie supus la vreun impozit sau taxă.

În urma marelui dezvoltări a legislației fiscale, considerând că fiecare din aceste legi conținea și sancțiuni pentru eventualele abateri precum și un anumit fel de sistem de judecată, în mod fatal s'au observat contradicții și o varietate abundentă de dispozițiuni de sancționare, care într'un moment dat au pus și pe cel mai bun jurist în dilemă de a ști, dacă într'o speță oarecare calea de atac este bine declarată, formalități esențiale nu sunt omise, sunt prevăzute condițiunile căii de atac în speța respectivă sub sancțiune de nulitate, se poate sau nu suspenda executarea procesului verbal de contravențiune, agentul de constatare avut-a sau nu calitatea de a dresa actele de contravențiune, aprobarea datu-s'a de organele competente sau nu și multe alte întrebări, care au primit soluțiuni diferite din partea instanțelor judecătorești.

¹⁾ Opera principală a Prof. Collinet este:

„Etudes sur le droit de Justinian

(V. I. Le caractère orientale du droit Just.

V. II. L'école de Droit de Beyrouth

V. III. La procédure par libéle).

Pentru a arăta varietatea dispozițiilor și diferendele la, care au dat naștere, menționez numai un caz simplu. La un moment dat s'a ivit discuție dacă un recurs îndreptat contra unei hotărâri a unei Comisiuni de Apel de pe lângă Administrația Financiară de Constatare, depus direct la Admin. Fin. de Constatare este bine declarat și leagă Tribunalul sau Curtea de Apel sau nu? Instanțele judecătorești au adus deciziuni contradictorii. Unele instanțe de casare au decis că recursul adresat administratorului financiar cu cererea de a se transpune la instanța judecătorească competență este greșit înaintat și nu leagă instanța judecătorească, considerând că nu cuprinde o petiție oșebită, care să se depună la instanța judecătorească și care ar lega într'adevăr instanța. În consecință au anulat recursul ca greșit și viciat.

Alte instanțe de casare din contră au declarat că recursul este bine introdus și leagă instanța judecătorească.

Atunci am publicat în ziarul juridic „Legea” din București un articol documentat, în care am arătat că jurisprudența oscilând în jurul acestei teme este greșită și că urmează să se precizeze prin lege că recursul depus fie la Administrația de constatare, fie direct la instanța judecătorească, este bine depus și leagă instanța. La urmă s'a venit cu o modificare a legii contribuțiilor directe, prin care s'a precizat că recursul depus fie la Administrația Financiară, fie la Tribunal sau Curte de Apel este bine depus și legal.

Astfel de divergențe s'au ivit și în privința infracțiunilor fiscale. Această varietate de dispozițiuni și soluțiuni la care au dat naștere această stare de lucru, Ministerul de Finanțe a crezut de cuviință să întocmească o lege, prin care să unifice diversele dispozițiuni care se referă la sancționarea și judecarea, precum și executarea infracțiunilor fiscale, întrucât în definitiv ele se referă la aceeași materie: procedura fiscală în materie de contravențiuni.

Deși unificarea este salutară, cu toate acestea legea are multe imperfecțiuni pe de o parte, dar pe de altă parte conține și unele texte categorice la aparență, care dacă ar fi aplicate stricto sensu, ar crea mari neajunsuri și nedreptăți justițiabililor. Deci noua lege trebuie aplicată cu mare prudență de magistrați și conducându-se după principiul fundamental, că magistratul este și un apărător al echității sociale, dar și un interpret suveran al textelor legale, în special al legii prezente, care este de fapt un decret-lege, care nu este creat de legiuitorul ordinar, ci de puterea executivă, deci controlul puterii judecătorești se impune cu atât mai mult, pentru a se evita arbitrarul, care apare în mod evident în unele părți, lăsându-se la facultatea organelor fiscale porțile larg deschise. Chiar aici apare necesitatea intervențiunei înțeleghătoare a magistraților. Scopul acestei lucrări este între altele și obiectivul de a arăta în mod clar remediile de drept contra unor situații grave, prin care se poate distruge existența unui contribuabil, dacă s'ar da interpretare stricto sensu gramaticală, anumitor dispozițiuni din noua lege, mai severe și mai favorabile fiscalului, ca dispozițiunile răsfirate în vechile legi fiscale speciale.

Legea pentru unificarea procedurii fiscale.

Această lege s'a publicat în Mon. Of. No. 246 din 22 Oct. 1938.

Cu toate că din dispozițiile finale ale legii s'ar putea concluda că pentru viitor aceasta este singura lege aplicabilă în privința constatării, judecării și executării creanțelor decurgând din infracțiuni fiscale, voi încerca să dovedesc și cred că-mi va reuși, că numai la aparență s'au abrogat toate textele de lege privind contravențiunile fiscale din legile fiscale speciale.

Din contra, voi încerca să dovedesc că la soluționarea unor anumite infracțiuni fiscale trebuie aplicate *necondiționat* și în viitor unele texte din legea care cuprinde *sedes materiae*, deci legea fiscală de bază.

Aplicând numai dispozițiunile din noua lege pentru unificarea procedurii fiscale, s'ar face de instanțele noastre judecătorești nu numai o greșală, dar s'ar crea contribuabililor, — în mod neintenționat, — grave și fatale neajunsuri, chiar nedreptate.

În rândurile ce urmează voi trece în revistă dispozițiunile noii legii de unificarea procedurii fiscale, insistând în special asupra inovațiilor și caracterului special al acestora.

În încheiere voi expune câteva sugestii personale, privind rostul și modul de aplicare ale unor dispozițiuni de importanță capitală din noua lege, care cred că vor contribui cu un ceas mai devreme la formarea unei jurisprudențe care să satisfacă și exigențele echității, fără a viola legea.

I.

CONSTATAREA INFRACTIUNILOR FISCALE.

1. Organele de constatare.

Contravențiunile la legile cu caracter fiscal se constată și sancționează prin dresarea unui proces verbal de infracțiune fiscală definitiv, de către agentul de constatare competent.

Prin legi cu caracter fiscal — precizează art. 1 din lege — se înțeleg toate acele legi, prin care se înființează taxe și impozite, a căror administrare este dată în sarcina Ministerului de Finanțe, sau Administrației Comerciale a Monopolului vânzării alcoolului.

Și iată deja la primul articol al legii se impune o rectificare și precizare. Definiția legii este nu numai greșită, dar și insuficientă.

1. Cum, adecă legile care înființează taxe și impozite ce se administrează de alte Ministere, de ținuturi, județe, comune sau alte instituții publice, nu sunt legi fiscale?

2. Legile care se ocupă cu constatarea, respectiv cu organizarea constatării și percepției unor impozite sau amenzi, nu sunt legi fiscale?

Căci dacă am însuși definiția dată de lege în art. 1, atunci chiar această lege pentru unificarea procedurii fiscale, nu ar fi o lege cu caracter fiscal, deși este una de această natură prin excelență!

3. Dar legile care se ocupă cu așezarea și administrarea unor impozite, nu sunt legi fiscale?

4. Dar textele, — dintr'o lege prin care se crează impozite, referitoare la destinația, așezarea, scopul, modul de administrare și repartizare ale unor impozite, nu sunt legi fiscale?

Iată deci că la prima vedere, cercetătorului specializat în materie fiscală și care s'a ocupat cu doctrina acestei științe atât de actuale și vaste, — cum sunt și eu, — deja la prima vedere îi apare lacuna legii, care în anumite împrejurări și dacă

s'ar face o interpretare textuală strictă, ar putea să ducă la neajunsuri grave.

Dovadă deci că această lege denotă imperfecțiunii și nu trebuie aplicată textual.

Procesele verbale de infracțiune fiscală sunt de 2 categorii: 1. procese verbale preliminare; 2. definitive.

Însăși noțiunea aceasta este nouă, căci până acum toate legile fiscale au adoptat termenul de „contravențiune fiscală”, care era și mai potrivit, pentru niște abateri de ordin fiscal, cu caracter civil. Căci infracțiunile în penal sunt de 3 categorii: contravențiuni, delictive și crime. Iar prin adoptarea termenului generic de „infracțiune” se imprimă un caracter mai grav abaterii dela legea fiscală, ca prin terminologia veche de „contravențiune”.

A) *Procese verbale preliminare.*

Procesul verbal de infracțiune preliminar constată numai elementele infracțiunii, abaterii dela lege, fără a o sancționa. Sancționarea este lăsată în grija unor elemente cu pregătire mai temeinică.

Pe baza unui astfel de proces verbal, organul competent a dresa proces verbal definitiv poate dresa dacă crede de cuviință, un proces verbal definitiv. Însă nu este premisa celui definitiv, existența celui preliminar.

Organele în drept a încheia proces verbal preliminar sunt, — pe lângă persoanele în drept a încheia proces verbal definitiv, — următorii:

1. Ofițerii și agenții de poliție judiciară. 2. Organele căilor ferate. 3. Grăniceri. 4. Agenții de fabrică. 5. Perceptorii. 6. Agenții de urmărire. 7. Organele gărzii financiare de orice grad. 8. Funcționarii altor ministere, dacă aceștia sunt prevăzuți în legile lor speciale.

Aceste persoane pot lucra fie: 1. din proprie inițiativă, 2. fie în baza unei delegațiuni, dată de organele în drept a încheia proces verbal definitiv.

Procesul verbal preliminar se înaintează fie Administrației de Constatare, fie organului care a dat delegația.

Orice agent de constatare poate instrumenta numai în limitele competenței sale teritoriale, indiferent dacă este în drept a încheia proces verbal preliminar numai sau și definitiv. De ex. inspectorul general poate constata orice infracțiune fiscală săvârșită pe teritoriul unui ținut. Inspectorul regional, pe cele comise în raza inspectoratului respectiv. Controlorul pe cele comise în circumscripția sa. Comisarul de poliție de cele în circumscripția polițienească respectivă. Agenții de urmărire cele săvârșite în circumscripția respectivă unde lucrează el în mod obișnuit și unde-i sună delegația de agent de urmărire.

Dar legea permite oricărui agent de constatare să lucreze și în afară de competența sa teritorială obișnuită, dar cu condițiunea să posede o delegație expresă în acest sens din partea directorului respectiv al Ministerului. Delegația aceasta poate fi generală sau specială, pentru un anumit caz. Eu conchid, că el va trebui să arate o delegație specială, fiindcă excepțiile sunt de strictă interpretare. Aceasta și în favoarea unei activități mai legale a agenților de constatare.

Copie de pe delegație, certificată pentru conformitate de agentul respectiv, se va anexa la procesul verbal de infracțiune, având aceeași valoare probantă, ca și procesul verbal, spune legea.

Ori această atestare nu se poate încadra în cazurile determinate de art. 38 și 39 din lege, care investesc procesul verbal cu valabilitate până la înscrierea în fals. Totuși eu conclud că aceste copii după delegații sunt valabile până la înscrierea în fals, deoarece sunt atestări făcute de un agent având calitatea de funcționar public, despre o chestiune de existența unui act cu cuprins determinat.

Iar în cazul dacă totuși s'ar constata că nu ar avea delegația arătată în copie sau nu cu conținutul acolo arătat, ar comite delictul de fals în acte publice, prevăzut și penat de art. 402. Cad penal Carol II.

Agenții de constatare mai sus arătați au dreptul să asculte pe contravenienți, — intenționat nu folosesc termenul de infractor, care s'ar putea întrebuița în baza terminologiei legii, — și pot audia chiar și martori. Legea nu spune, dar este evident că acest drept nu se întinde decât la faptele imputate contribuabililor contravenienți și că ei nu au decât un drept cu caracter administrativ, nici într-un caz neputându-se substitui drepturilor conferite agenților de poliție judiciară, în această a lor calitate.

Dacă infracțiunea s'a comis prin contrabandă sau în general se referă la mărfuri care se pot confisca, — *lege non distinguente*, — și agenții în drept a dresa procese verbale preliminare vor avea dreptul să sechestreze, respectiv să confiște mărfurile căzute în contravenție și să ia orice măsuri de asigurare, dictate de împrejurări.

Este evident însă, că agenții de constatare de oricare categorie vor trebui să procedeze cu prudență, căci în caz contrar ar putea atinge nu numai dreptul de proprietate, dar s'ar face pasibili de pedepse penale, comițând delictul de abuz de putere, prevăzut de art. 245 Cod pen. Carol II.

Un proces verbal preliminar trebuie să cuprindă următoarele elemente:

1. datele personale ale agentului de constatare și ai acelor care eventual contrasemnează actul. 2. data și locul încheierii. 3. Datele personale ale infractorului. 4. Faptele constatate și dovezile pe care se sprijină procesul verbal.

Legea mai acordă o prerogativă specială organelor de constatare. Aceea de a putea lucra chiar în zilele de sărbătoare legală și la orice oră din zi și noapte, fără ca instanțele să aibă dreptul a se ocupa cu urgența apreciată de organul respectiv.

Aici se impune însă iarăși o rezervă. Căci pe cât de bună era intențiunea redactorilor acestei dispozițiuni, pe atât de vexatorie poate deveni această libertate, în anumite împrejurări.

Să luăm de ex. cazul unui agent de constatare, care purtând pică cuiva, — în baza urgenței apreciate numai de el, — s'ar introduce în domiciliul cuiva și ar începe să instrumenteze în timpul nopții, sculând membrii familiei, invocând un pretext oarecare, spre a dresa acte de contravențiune. Ar fi această o măsură legală?

Nu! Nu s'ar putea invoca pentru justificarea ei, art. 11 din lege.

Din 2 motive: 1. Dispozițiunea art. 11 al. 2 din lege nu este prevăzută, sub pedeapsă de nulitate, dar nu comportă nici o altă sancțiune pentru eventuală încălcare a ei. Ori legea aceasta fiind de strictă interpretare, — aici urmează să se aplice acest principiu, fiind în interesul unei bune administrări a justiției, — nu se pot crea nulități neprevăzute

de lege. 2. Dar garanție mai puternică găsește contribuabilul contra unei eventuale șicane sau măsurii vexatorii în 2 dispozițiuni din Codul penal Carol II: în art. 496 și 245, delictele de violare de domiciliu și abuz de putere.

(Va urma)

Dr. BLAZSEK ALFRÉD
Cluj

Jurisprudențe civile

CURTEA DE CASAȚIE S. I.

Dec. Nr. 1820—38.

Preș. G. Drâmba, cons.

ACTE DE STARE CIVILĂ.

Fapte de stare civilă netrecute în registru. Dreptul părții de a cere înscrierea printr'o hotărîre judecătorească. Condiții. Aplicație la căsătorie.

Art. 30 din legea privitoare la actele de stare civilă prevede că dacă nașterea este declarată după termenul legal sau moartea după înmormântare, sau dacă aceste două evenimente nu au fost de loc declarate, ele nu se vor înscrie în registre decât în temeiul unei hotărîri judecătorești.

Prin acest text de lege legiuitorul se ocupă numai de cazurile când declarațiunea de naștere și moarte nu s'a făcut ori s'a făcut tardiv, ceea ce în speță nu este cazul și prin urmare textul acesta devine inaplicabil deoarece întimata a făcut cerere spre a se înregistra căsătoria sa la oficiul de stare civilă, căsătorie ce pretinde că a fost oficiată însă nu se află înregistrată.

Prin urmare, este vorba de o omisiune a autorității de stare civilă săvârșită în registrele sale, caz cuprins în art. 53 din sus zisa lege, singur aplicabil în speță, prin care legiuitorul se referă în general la toate faptele de stare civilă, iar nu numai la cazurile de naștere și moarte, cum greșit pretind recurenții prin motivele de casare, căci prevede că atunci când nu vor fi existat registre sau se vor fi pierdut ori distrus, când registrele nu sunt regulat ținute sau actul invocat a fost omis, partea interesată, dovedind mai întâi prin orice mijloace că din aceste împrejurări nu poate produce copia după actul ce invoacă, va putea stabili faptele de stare civilă prin mijloacele dreptului comun, de unde rezultă că legiuitorul uzând de acest termen generic „fapte de stare civilă” a înțeles să se refere la toate aceste fapte, deci și la căsătorie luând măsura ca în cazurile sus arătate să fie stabilită prin mijloacele dreptului comun.

În speță întimata dovedind cu certificatul oficiului de stare civilă al Comunei Dorozel că în registru nu se află înregistrată căsătoria sa cu M. I., deci se află în imposibilitate de a produce copie după actul ce invoacă.

Mai dovedind cu extrasul din registrul căsătoriilor al Bisericii Ortodoxe din Borozel că la 22 Noemvrie 1906 s'a celebrat căsătoria religioasă dintre dânsa și M. I., iar cu martori dovedind că anterior cu două zile dela celebrarea căsătoriei religioase s'a oficiat căsătoria civilă, cu drept cuvânt Curtea de Apel întemeiată pe dispozițiunile art. 53 din legea actelor de stare civilă a confirmat sen-

tința tribunalului, prin care s'a admis cererea întimatei pentru înregistrarea căsătoriei sale în registrul de stare civilă unde a fost omisă.

CURTEA DE CASAȚIE S. I.

Dec. Nr. 293—38.

Preș. T. Magheru, cons.

Sucesiuni. Procedura succesorală când părțile se află în posesiunea averii succesorală sub diferite titluri de drept.

Art. 85 alin. I din legea XIV din 1894 prevede că, dacă părțile se află în posesiunea averii succesorală sub diferite titluri de drept, se va îndruma la proces eredele testamentar și cel legal față de moștenitorul în bază de contract.

Prin urmare, din aceste dispozițiuni, ca și cele ale aliniatului următor, ca și din toată economia acestei legi, care este o lege exclusiv de procedură succesorală, rezultă că legiuitorul s'a referit la contractele de moștenire iar nu la contractele inter vivos și numai față de moștenitorul care reclamă moștenirea în baza unui atare contract a dispus să se îndrumeze la proces moștenitorul testamentar și cel legal căci din moment ce este vorba de moștenitorul pe bază de contract, nu putea să aibă în vedere pe aceia cari ridică pretențiuni asupra averii succesorală derivând din alte titluri de drept decât cel de moștenire, căci aceia nu sunt moștenitori.

Jurisprud. comerciale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE. Sec. III-a.

Dec. Nr. 1246—38.

Preș. G. Lupu, Președinte.

Cambii, legea pentru lichidarea datoriilor agricole. Caracterul esențial al novațiunii.

CURTEA-DELIBERÂND,

Asupra recursului făcut de Banca Albina, institut de credit și economii, Suc. Cluj, contra deciziei Curții de Apel Sec. III-a Nr. 25—936, dată în proces cu Administrația Fondului Central Scolastic și de Stipendii din districtul Năsăud;

Având în vedere, că prin decizia atacată cu recurs, Curtea de Apel din Cluj Secția III-a a admis apelul făcut de Administrație Fondului Scolastic și de Stipendii din districtul Năsăud contra sentinței Tribunalului Cluj S. III-a Nr. C. II. 518—1933 din 12 Noemvrie 1934, pe care o reformează și în consecință menține mandatul cambial pentru suma de 1.000.000 lei, emis în favoarea Băncii „ALBINA” Suc. Cluj și constată că pârâta debitoare beneficiază de avantajele legii lichidării datoriilor agricole și urbane în ce privește datoria cambială de 1.000.000 lei.

Că, pentru a decide astfel, Curtea de Apel, bazându-se pe actele dela dosar, constată că inginerul I. F. Negruzi avea de primit dela Fondul Scolastic o sumă de bani, drept preț al unei construcțiuni și cum numitul inginer datoră Băncii Albina o sumă aproape egală cu aceia ce avea de primit dela Fondul Scolastic, acest Fond a decis, prin procesul verbal

din 28—29 Decembrie 1931, ca să preia asupra sa datoria inginerului N.; că această hotărâre a Fondului Scolastic era motivată pe faptul că inginerul N. cedase, cu mult înainte, Băncii Albina creanța ce avea de primit dela Fondul Scolastic, fapt ce rezultă din scrisoarea din 14 Decembrie 1929 a Fondului Scolastic către Banca Albina; că din scrisoarea din 22 Septembrie 1930 intervenită tot între Fond și Banca Albina, Curtea constată că Fondul Scolastic declară că ia cunoștință de cesiune, iar Banca prin scrisoarea din 5 Noembrie 1930, confirmă față de Fondul Scolastic cesiunea, cum și conținutul scrisorii din 22 Septembrie 1930, că mai constată Curtea, că prin scrisorile din 11 Septembrie 1931 și 9 Decembrie 1931, Banca Albina cere Fondului Scolastic să plătească Băncii creanța cedată, ca urmare a obligațiunei luate; că cuantumul creanței datorată de Fondul Scolastic inginerului N. s'a fixat, conform înțelegerii dintre părți, prin recepția dela 29 Februarie 1932, la suma de 970.000 lei, iar pentru plata acestei datorii față de inginerul N., Fondul Scolastic a cerut la 25 Aprilie 1932, Băncii Albina să-i sconteze o poliță de 1.035.700 lei, cu data de 1 Martie 1932 și cu scadența la 1 August 1932;

Că, în fine Curtea din totalitatea probelor de la dosar, conchide că raportul juridic, creator al cambiilor din discuțiune, este cesiunea creanței inginerului N. pe care o avea asupra Fondului Scolastic; că atât creanța cât și cesiunea au avut loc înainte de 18 Decembrie 1931, și că polițele semnate de Fondul Scolastic au avut de scop stingerea cesiunei, adică plata creanței lui N., părătul asigurându-și înlesnirea ca prin preschimbări de polițe să ajungă treptat la achitarea datoriei; că Banca n'a numărat nici o sumă de bani în momentul emiterii cambiei, astfel că susținerile Băncii că datoria cambială nu ar avea vre-o legătură cu raporturile contractuale menționate și că cesiunea s'ar fi stins, sunt nefondate, mai ales că stingerea cesiunei nici nu s'a dovedit; că de asemenea Curtea mai constată că în speță, nu s'a operat vre-o novațiune, deoarece nu există o declarație expresă din care să rezulte voința de a nova, ci este stabilit că polițele din proces s'au dat pentru acoperirea creanței cedată, în care caz debitoarea este în drept să opună creditoarei, cesionare, excepțiunea bazată pe legea lichidării, dat fiind că creanța este născută înainte de 18 Decembrie 1931;

Având în vedere că, în contra acestei soluțiuni a Curții de Apel, Banca Albina a formulat următorul motiv de casare dedus în judecata complectului de divergență, prin jurnalul din 8 Iulie 1937.

Având în vedere că prin acest motiv de casare se susține că deciziunea Curții de Apel este dată cu exces de putere, denaturare de acte, violare și greșita interpretare a legii lichidării datoriiilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, a legii cambiale ardeleni (art. 21) și a codului civil austriac (art. 1392) întrucât prin emiterea cambiilor de către Administrația Fondului Scolastic, la 25 Aprilie 1932 s'ar fi stins datoria lui N. și ar fi intervenit o novațiune, în baza căreia Fondul Scolastic, cu începere dela 25 Aprilie 1932, ar fi devenit debitorul Băncii Albina, deoarece cambiile nu ar fi fost date pentru acoperirea datoriei lui N., ci pentru împrumutul ridicat de Fondul Scolastic în vederea plății datoriei sale ce o avea către N.; că deci după 18 De-

cembrie 1931, pentru un împrumut nou, al Fondului Scolastic, nu ar fi cazul aplicării în speță, a beneficiilor legii lichidării datoriiilor agricole și urbane;

Având în vedere că în speță — după cum s'a arătat mai sus — Curtea de Apel, examinând actele dela dosar și în special scrisorile din 14 Decembrie 1929 din 22 Septembrie 1930, din 5 Noembrie 1930, din 11 Septembrie și 9 Octombrie 1931, intervenite între Fondul Scolastic și Banca Albina, constată în fapt că, încă din Decembrie 1929, inginerul N. a cedat Băncii Albina creanța ce o avea față de fondul Scolastic; că Banca a confirmat această cesiune și chiar a cerut Fondului Scolastic să plătească creanța cedată; că în vederea aranjării plății acestei creanțe s'a emis cambia cu data de 1 Martie 1932, din litigiu, fără să se fi numărat vre-un ban din partea Băncii Albina;

Considerând că această stabilire în fapt a Curții de Apel este făcută printr'o justă interpretare a tuturor actelor dela dosar, fără a se fi denaturat prin ceva vreunul din aceste acte, astfel că în această privință motivul de casare este nefondat.

Considerând că în principiu o cambie nu novează, ci regulează plata unei datorii; iar pentru ca o cambie să poată opera o novațiune, trebuie ca să existe o declarație expresă a părților, din care să rezulte în mod evident voința lor de a nova;

Considerând, că în speță, Curtea de Apel constată și motivează, că pe deoparte, că o asemenea declarațiune expresă cu privire la novațiune, nu există, iar pe de altă parte, mai constată, că polița din litigiu a fost emisă în scopul aranjării plății creanței ce o avea N. față de Fondul Scolastic și pe care o cedase Băncii Albina.

Considerând că față de aceste constatări în fapt, care sunt suficient motivate și făcute printr'o justă interpretare a actelor și probelor dela dosar, bine și legal Curtea de Apel a decis că în speță nu există o novațiune;

Că, în adevăr, fiind pe deplin constatat că această cambie s'a emis în vederea aranjării creanței cedată de N. Băncii Albina, este evident că prin emiterea cambiei în 1932 nu s'a născut o nouă datorie a Fondului Scolastic, independentă de creanța lui N., care să poată constitui o novațiune;

Că dar raportul de debitor al Fondului Scolastic față de Banca Albina s'a născut în momentul când a avut loc cesiunea creanței, ce o avea N., adică în 1929, iar nu în momentul când Fondul a cerut Băncii Albina cambia de 1.035.700 lei în vederea lichidării creanței lui N. deoarece — cum s'a arătat mai sus — această cambie nu constituie o novațiune, adică o obligație a Fondului independentă de creanța lui N., ci a fost emisă tocmai în scopul aranjării acestei creanțe.

Că așa fiind Curtea de Apel n'a violat nici un text de lege, când au hotărât că întrucât atât creanța cât și cesiunea, în speță, s'a născut înainte de 18 Decembrie 1931, Fondul Scolastic beneficiază de avantajile legii lichidării datoriiilor agricole și urbane din 1934.

Că deci motivul de casare este nefondat și în consecință recursul cată a fi respins.

Jurispr. procedurale.

INALTA CURTE DE CASAȚIE S. III.

Dec. 36—37.

Preș. Al. Peretz, cons.

Autoritatea lucrului judecat.

Două apeluri în contra aceleiași deciziuni. Unul respins ca tardiv. Al doilea introdus mai înainte ca primul să fi fost respins ca tardiv. Acest al doilea apel trebuie judecat în fond, nu respins ca inadmisibil, autoritatea lucrului judecat neoperând față de el.

Recurntul se plânge de denaturare și violarea principiului autorității lucrului judecat susținând că prin decizia nr. 818 din 1932 Curtea de Conturi i-a respins primul apel ca tardiv, iar nu ca nefondat cum eronat constată Curtea de Conturi, așa că nu poate fi autoritate de lucru judecat față de acest de al doilea apel.

Din decizia atacată cu recurs se constată că în contra deciziunii nr. 8929 din 1931 a Comisiunii de Pensii numitul recurent a declarat două apeluri dintre care primul apel s'a înregistrat la Curtea de Conturi s. II-a la 15 Septembrie 1931 și al doilea la Curtea de Conturi s. III la 25 Sept. 1931.

Din aceste două apeluri primul care a venit spre soluționare Curții de Conturi a fost apelul depus la 25 Septembrie 1931, apel ce prin decizia nr. 818 din 1932 a Curții de Conturi s. III din 27 Septembrie 1932 a fost respins ca tardiv, iar nu ca nefondat cum eronat se constată în decizia atacată cu recurs, pe motiv că decizia apelată i-a fost comunicată apelantului la 21 Iulie 1931 iar apelul a fost făcut la 25 Septembrie 1931, deci peste termenul prevăzut de lege.

La termenul de 25 Septembrie 1934 însă revenind în cercetare apelul făcut în ziua de 15 Septembrie 1931 la Curtea de Conturi s. II, această Curte prin decizia atacată cu recurs l'a respins ca inadmisibil, ca fiind autoritate de lucru judecat față de primul apel.

În principiu, o parte poate să introducă un al doilea apel contra uneia și aceleiași decizii, apel care are de efect de a împiedica să i se opună lucru judecat, cu condițiunea însă ca acest apel să fi fost introdus mai înainte de a fi intervenit vreo hotărâre asupra primului apel deoarece din moment ce a intervenit deja o sentință asupra primului apel, această sentință dobândește autoritate de lucru judecat și ca atare nu mai poate fi atacată aceeași decizie pe calea apelului.

În speță, în contra aceleiași decizii nr. 8929 din 1931 a Comisiunii de pensii s'au făcut două apeluri, unul introdus la Curtea de Conturi s. III la 25 Septembrie 1931 și respins ca tardiv la 27 Septembrie 1932, iar celălalt introdus la Curtea de Conturi s. II la 15 Septembrie 1931, deci mai înainte ca primul apel să fi fost respins ca tardiv, de unde urmează că în atare situațiune acest al doilea apel trebuia să-și primească soluțiunea prin judecarea lui în fond, iar nu să fie respins ca inadmisibil, autoritatea de lucru judecat, neoperând în acest caz față de acest al doilea apel.

Motivele de casare fiind fondate recursul urmează a se admite, a se casa decizia și a se trimite apărarea aceleiași instanțe spre judeca.

INALTA CURTE DE CASAȚIE S. I.

Dec. Nr. 2526—37.

Președ. S. Tiplea, consilier.

Cărți funduare. Nu se poate examina dacă părțile au fost de bună sau rea credință la dobândirea dreptului real, a cărui intabulare o cer.

Instanțele de carte funduară rezolvând cererile de carte funduară conform art. 127 din regulamentul cărții funduare în baza actelor anexate urmează că pe această cale de carte funduară nu se poate cerceta dacă un achizitor a fost de bună sau rea credință la dobândirea dreptului real înscris în cartea funduară în favoarea sa.

Așa fiind, tribunalul a putut să conchidă la respingerea contestației recurenteii făcută pe cale de carte funduară, motivând că chestiunea dacă intimații au fost de bună sau de rea credință la dobândirea dreptului real nu poate fi examinată decât pe calea dreptului comun într'un proces de radieră, fără ca prin aceasta să fi violat dispozițiunile art. 443 și 1467 c. civ. a., cum se pretinde prin motivul de casare.

INALTA CURTE DE CASAȚIE S. II.

Dec. 253—38.

Preș. Cihodaru, cons.

Reprezentarea Statului prin ministere. Dispozițiune cu caracter excepțional care nu se poate extinde și asupra direcțiunilor sau serviciilor din ministere. Art. 10 din legea organizării ministerelor.

La stăruința creditoarei Ec. C. înființându-se o poprire în mâinele Direcțiunii Cadastrului din București, pe baza ordinului Judecătoriei ocolului I Urban Chișinău, împotriva cărței de judecată prin care acea judecătorie validează poprirea ce ordonase, obligând pe terțul poprit Direcțiunea Cadastrului București, prin reprezentanții săi legali, să plătească reclamantei sumele poprite, se face apel de către Statul Român, reprezentant prin Ministerul de Agricultură și Domenii, cu care ocaziune acesta susține că, greșit s'a făcut comunicarea hotărârii primei instanțe către Direcțiunea Cadastrului, deoarece pe baza art. 10 din legea de organizare a ministerelor, această comunicare trebuia făcută Statului, reprezentat prin Ministerul de Agricultură și Domenii, întru cât Direcțiunea Cadastrului nu avea calitatea legală de a reprezenta Statul.

Tribunalul statuând supra acestui apel îl respinge ca tardiv socotind comunicarea hotărârii apelate făcută Direcțiunii Cadastrului la 19 Mai 1931 ca valabilă, pe motiv că aceasta a figurat ca parte în proces la prima instanță și că s'au respectat dispozițiunile art. 68 din legea judecătorilor de ocol, iar apelul a fost introdus la 17 Iulie, deci peste termenul de 10 zile prevăzut de lege.

Împotriva acestei sentințe introducându-se recursul de față, prin motivul de casare formulat, recurentul pretinde că numai prin exces de putere și violare art. 10 din legea de organizare a ministerelor s'a putut ajunge la această soluțiune, deoarece potrivit acestui text, comunicarea cărței de judecată trebuia făcută Statului prin Ministerul de Agricultură și Domenii, singurul împuternicit de a reprezenta valabil în speță Statul Român.

Intr'adevăr, în conformitate cu dispozițiunile art. 10 din legea pentru organizarea ministerelor,

acestea reprezintă interesele generale ale Statului atribuite prin prezenta lege și cu toate că nu au personalitate juridică pot totuși sta în justiție și încheia acte juridice în numele Statului pentru Stat.

Însă această dispozițiune având caracter excepțional nu se putea extinde și asupra direcțiilor sau serviciilor din ministere cari, fiind simple organe prin cari se exercită autoritatea departamentală, nu pot avea calitatea de a reprezenta în Justiție Statul.

Astfel fiind, comunicarea hotărârii primei instanțe, făcută Direcțiunii Cadastrului din București, iar nu Ministerului de Agricultură și Domenii, urmează a fi considerată ca contrarie dispozițiunilor sus menționatului text de lege și prin consecință sentința dată pe baza unei asemenea comunicări este nulă și deci casabilă.

Jurisprudente penale

INALTA CURTE DE CASAȚIE S. II.

Dec. Nr. 3339—1937.

Preș. *Bădescu-Roșiori*, preș.

Infracțiune săvârșită în streinătate. Infracțor întors de bună voe în țară. Drept suveran al instanței de fond asupra aprecierii probelor. Poate și urmărit. Competința teritorială. Act îndeplinit de o instanță necompetentă. Nu atrage nulitatea lui. Dispoziție aplicabilă și organelor de instrucțiune. Art. 8 cod. pen. Art. 36 pr. pen. Carol II.

Recurentul susține că s'a violat art. 8 din codul penal prin exces de putere și nemotivare. Curtea constată că delictul este comis în Belgia și, conform art. 8 cod penal, un român nu poate să fie judecat de instanțele românești în acest caz decât dacă se întoarce benevol în țară și vroește să rămână a fi judecat de acele instanțe. Competința instanțelor române, neputând fi creată decât prin voința expresă a făptuitorului, nu se poate da mandat de executare pentru a-l menține cu forța în țară contra voinței sale.

În conformitate cu dispozițiunile art. 8 c. pen. infracțiunea săvârșită în streinătate de un cetățean român este de competența instanțelor din România, dacă e îndeplinită condițiunea dublei incriminări și dacă autorul infracțiunii s'a întors voluntar în țară, sau găsindu-se în țară, vroește a rămâne, sau a fost extrădat, de unde rezultă, în legătură cu cea din urmă condițiune că, pentru ca un cetățean român să poată fi urmărit pentru o infracțiune săvârșită în streinătate, trebuie ca acesta să se fi întors de bună voe în țară, sau să fi fost extrădat, iar dacă întorcerea în țară a fost fortuită ori datorită unei silnicii, urmărirea nu poate avea loc decât dacă cetățeanul român vroește a rămâne în țară.

Astfel fiind și cum în speță, instanța de fond constată în fapt, exercitându-și dreptul său suveran de apreciere a probelor și actelor cauzei, pe care le examinează fără a le denatura, că recurentul s'a întors de bună voe în țară, urmează că el poate, potrivit textelor mai sus menționate, să fie urmărit pentru infracțiunea săvârșită în streinătate, astfel că soluțiunea Curții în această privință apare pe deplin justificată, față de care susținerile recurentului deduse prin prezentul motiv de casare sunt neîntemeiate și au a se înlătura.

Recurentul susține incompetența Cabinetului V de instrucție Ilfov pe baza art. 21 proc. pen., delictul fiind comis în streinătate; fătuitorul având domiciliul în Oradea și prins în Oradea, instanțele din Ilfov nu sunt competente, iar acest motiv fiind de ordine publică poate fi ridicat în orice stadiu al pricinii.

În conformitate cu dispozițiunile art. 23 proc. pen., pentru infracțiunile săvârșite în streinătate, competența o are instanța dela reședița infractorului sau dela locul unde acesta a fost prins; dispozițiune care, potrivit art. 34 proc. pen., este aplicabilă și organelor de instrucție, de unde rezultă pentru recurent, infracțor în streinătate, care are reședința și a fost prins la Oradea, că organul de instrucție competent a instrui infracțiunea săvârșită de acesta în streinătate este cel dela Tribunalul Bihor, astfel că mandatul de arestare de sub puterea căruia recurentul a cerut liberarea provizorie este emis de un organ de instrucție necompetent din punct de vedere teritorial.

Însă, dacă legea de procedură penală prevede pentru competența după materie sau după calitatea persoanei prin art. 36 și 103 proc. pen. sancțiunea nulității cu specificarea că această nulitate nu se poate înlătura și poate fi invocată oricând și chiar din oficiu, pentru competența teritorială, legea în chestiune nu prevede prin nicio dispoziție o asemenea sancțiune, ci dimpotrivă, prin art. 36 prevede că incompetența din cauza teritoriului nu poate fi ridicată decât la prima instanță și înainte de orice apărare asupra fondului, adăugând însă, prin aliniatul următor, că declarațiunea de necompetință pentru o asemenea cauză nu atrage nulitatea actelor deja îndeplinite, de unde rezultă că un act îndeplinit de o instanță necompetente din punct de vedere teritorial nu este niciodată nul.

Dispozițiunea aceasta, după care un act îndeplinit de o instanță necompetente din cauza teritoriului nu este niciodată nul, se aplică și la organele de instrucție, deoarece art. 36, prin care se edictează această dispozițiune, este așezat în titlul II referitor la competența și sub Cap. V, care purtând titlul „Dispozițiuni comune”, se aplică și capitolului II, privitor la competența teritorială care, potrivit art. 36, este aplicabil și organelor de instrucție.

Față de aceste considerațiuni de drept, urmează a decide că dacă recurentul, justițiabil de organele de instrucție dela Oradea, poate, potrivit art. 36 proc. pen., să invoace excepția de necompetință teritorială înaintea judecătorului de instrucție de pe lângă Tribunalul Ilfov, care-l cercetează, nu poate însă pretinde că un act de instrucție deja îndeplinit de acest din urmă judecător, cum este respingerea cererii de liberare provizori, este nul, un atare act, potrivit celor arătate, rămânând valabil, deși este îndeplinit de un organ de instrucție necompetent.

CURTEA DE CASAȚIE S. II.

Dec. Nr. 1317—38.

Preș. *N. Bădescu-Roșiori* preș.

Inculpat pentru crimă condamnat la închisoare corecțională prin aplicarea de circumstanțe atenuante. Pedepșa pronunțată oglindește vinovăția condamnatului, nu categoria juridică a infracțiunii pentru care a fost supus judecății. Calculul timpului necesar stingerei executării pedepsei. Se soco-

tește după pedeapsa la care a fost condamnat. Art. 168 cod penal Carol II.

Recurentul, prin deciziunea cu nr. 52 din 19 Noemvrie 1931 a Curții cu Jurați Teleorman a fost condamnat la 5 ani închisoare corecțională pentru crima de omor, săvârșită dar neisbutită, ca și pentru delictul de port ilegal de armă, fapte prevăzute și penate de art. 225, 234 alin. ultim, 38 alin. II din vechiul cod penal, 32 din legea portului și vânzării armelor, 40 și 60 din același cod penal.

Această hotărîre rămânând definitivă la data de 20 Mai 1932, când Înalta Curte de Casație S. II a respins recursul condamnatului prin deciziunea sa cu nr. 3113 din 1937, s'a emis împotriva acestuia de către Parchetul Tribunalului Teleorman mandatul de arestare nr. 12.947 din 1932 în vederea executării pedepsei.

Acest mandat fiind executat abia la data de 30 Noemvrie 1937, dată când condamnatul a fost prins și încarcerat, acesta a făcut împotriva arestării contestațiune la Curtea cu Jurați Teleorman pe motivul că pedeapsa se găsea prescrisă; contestațiune ce i-a fost respinsă prin deciziunea ce face obiectul recursului de față.

Pentru a decide astfel, Curtea cu Jurați motivează soluțiunea adoptată pe considerațiunea că dispozițiunile art. 168 alin. II din codul penal Carol II sunt în cauză inadmisibile, deoarece ele tratează despre stingerea pedepselor corecționale în materie de delict și nu se pot aplica, în ipoteza când — ca în speță — s'a dat o pedeapsă corecțională pentru o crimă de omor, săvârșită dar neisbutită, calificată astăzi tentativă de crimă; de altfel, motivează Curtea de fond, la această pedeapsă de 5 ani închisoare corecțională dictată recurentului s'a ajuns prin recunoașterea de către juriu a circumstanțelor ușurătoare în favoarea acuzatului și nu prin efectul recunoașterii unei scuze legale, situațiune când, conform art. 95 din codul penal Carol II, se schimbă și categoria infracțiunilor.

Recurentul susține, în esență, că soluțiunea de respingere a contestațiunii introduse împotriva mandatului de arestare emis contra sa este greșită, dat fiind că din cuprinsul art. 168 c. pen. Carol II combinat cu art. 5, 600 și 95 din același cod rezultă că fiindu-i aplicată o pedeapsă corecțională — închisoare corecțională pe timp de 5 ani — chiar dacă infracțiunea pentru care a fost pedepsit se califică de lege crimă, timpul de prescriere a pedepsei nu poate fi decât cel prevăzut de lege pentru pedepsele corecționale, termen ce fiind în speță depășit, el nu mai putea fi arestat în vederea executării unei pedepse deja prescrise.

La baza instituțiunii juridice a prescripției penale se găsește ideea uitării faptelor comise și a corijării infractorului.

Potrivit dispozițiunilor art. 168 cod pen. Carol II, executarea unei pedepse penale se stinge prin prescripțiune, după trecerea termenelor acolo fixate pentru fiecare gen de pedeapsă.

Din modul cum este redactat acest text de lege, care constituie sediul materiei în această privință, se desprinde în chip neîndoelnic concluziunea că ceea ce legiuitorul a înțeles a avea în vedere pentru calcularea timpului necesar stingerii executării unei pedepse penale prin efectul prescripțiunii este tocmai pedeapsa pronunțată, care oglindește în mod subiectiv vinovăția condamnatului și timpul socotit propriu pentru a-l îndrepta, iar nu catego-

ria juridică a infracțiunii pentru care acesta a fost supus judecății.

Așa fiind și întru cât, în speță executarea pedepsei de 5 ani închisoare corecțională, aplicată recurentului, la data când acesta a fost încarcerat spre executarea acestei pedepse, se găsea prescrisă prin efectul prescripțiunii, în conformitate cu art. 168 alin. II din codul penal Carol II, de aci rezultă că numai prin exces de putere, greșita interpretare și violând teztul citat, Curtea cu Jurați a respins contestațiunea condamnatului îndreptată împotriva mandatului de arestare exercitat împotriva sa.

Prin consecință, motivul de casare fiind întemeiat, recursul cată a se admite și a se casa fără trimitere deciziunea atacată, dispunându-se eliberarea de îndată a recurentului de sub puterea mandatului de arestare emis împotriva sa în acest proces.

CURTEA DE CASAȚIE S. II.

Dec. 3275—38.

Preș. N. Bădescu-Roșiori preș.

Delapidare. Sechestrul penal asigurător incuviințat din oficiu de judecătorul de instrucție. Opoziție la tribunal. Încheiere de respingere. Este admisibil apelul la Camera de acuzare. Art. 121 și 449, 450 și 452 pr. pen.

Judecătorul de instrucție al Cabinetului III-Trib. Dolj a incuviințat să se înființeze sechestrul penal pe averea inculpatului I. G. Prin încheierea nr. 955 din 1938, Tribunalul Dolj s. II a respins opoziția făcută de inculpat contra ordonanței judecătorului de instrucție, iar prin decizia nr. 54 din 1938 Camera de acuzare din Craiova, a respins, ca inadmisibil, apelul făcut contra zisei încheieri.

În contra acestei decizii s'a declarat recurs.

Potrivit art. 121 alin. 3 pr. pen. Carol II, în caz de sustracțiune din averea Statului sau de delapidare — ca în speță — judecătorul de instrucție este obligat a aplica din oficiu un sechestrul asigurător asupra averii învinutului pentru efectuarea căruia se intervine la instanța civilă, așa cum s'a procedat și în cazul de față.

Potrivit art. 121 alin. 7 și art. 450 din aceeași procedură în contra ordonanței judecătorului de instrucție, care se pronunță în asemenea cazuri, e deschisă calea opozițiunii la tribunal în conformitate și în condițiunile art. 449.

Acest din urmă text prevede alte două ipoteze acolo arătate când în contra ordonanței judecătoresc instructor se poate declara opoziție la tribunal, opozițiuni care se rezolvă de această instanță prin încheieri și în contra cărora art. 452 arată că se poate face apel la camera de acuzare.

Noul cod de procedură penală, prin art. 448 și următori, reglementează căile de atac deschise părților și Ministerului public în contra ordonanțelor judecătoresc instructor de instrucție date în cursul instrucțiunii cum și în contra ordonanțelor definitive, iar principiul care se desprinde din aceste texte este acela că noua legiuire a avut în vedere menținerea a două grade de jurisdicțiune.

În contra ordonanțelor date de judecătorul de instrucție ca primă instanță conform art. 448 și 451 este deschisă calea apelului la camera de acuzare. În cazurile prevăzute de art. 449 pentru ca măsură luată de instructor să poată fi de îndată controlată

legea a încuviințat dreptul de opozițiune la tribunal ca primă instanță și acela de apel la Camera de acuzare ca al doilea grad de jurisdicțiune.

După cum s'a arătat, art. 450 pr. pn. trimite cu privire la dreptul de a ataca cu opozițiune ordonanța judecătorului de instrucție prin care se pronunță asupra sechestrului penal la dispozițiunile art. 449 și care reglementează dreptul de opozițiune.

Din moment ce art. 452 — care se ocupă numai de opozițiunile de care face mențiune art. 449 — arată că în contra încheierilor date de tribunal în conformitate cu acest text se poate face apel la camera de acuzare, câtă în mod necesar a se decide că și în contra încheierii pronunțate de tribunal în opoziția făcută pe baza art. 450 din procedură — care după cum s'a arătat, trimite la art. 449 — este deschisă calea apelului la camera de acuzare.

Față de principiul celor două grade de jurisdicțiune avut în vedere de noul legiuitor, această cale de atac nu poate să fie înlăturată atât timp cât nu există un text precis care să declare că în contra încheierilor tribunalului date în asemenea materie este interzisă calea apelului, ceea ce nu este în speță.

Așa dar, Camera de Acuzare Craiova numai cu violarea textelor citate a putut decide că apelul introdus de recurent în contra încheierii tribunalului este inadmisibil și în consecință se admite recursul și se trimite cauza spre o nouă judecată.

Jurisprudențe la alte legi

CURTEA DE CAS. S. I.

Dec. Nr. 103—32.

Preș. Al. Juca, preș.

Onorar fixat global pentru toate instanțele. Renunțare fără motive binecuvântate la serviciile avocatului. Nu se poate cere reducerea onorariului.

Art. 16 din dispozițiunile generale ale tablourilor onorariilor minimale ale avocaților din 7 Februarie 1925, reglementează numai cazurile când, în lipsă de convențiune contrară, avocatul are dreptul să pretindă onorarul prevăzut de tablourile minimale, pentru o întreagă instanță și precizează când acest onorar poate fi redus; dar nu atinge și convențiile prin care avocații și clienții lor convin asupra onorariului prin bună învoială, și cari convențiuni sunt valabile potrivit art. 5 din menționatele dispozițiuni generale.

Astfel fiind și întrucât în speță este constant că între părți a intervenit o convenție prin care, abătându-se dela tablourile onorariilor minimale, au fixat un onorar global de 30.000 lei pentru purtarea procesului înaintea tuturor instanțelor, și ca recurentul a renunțat fără motive binecuvântate la serviciile avocatului său, în atare caz, recurentul nu putea cere reducerea onorariului în baza art. 16 din menționatele dispozițiuni generale, articol care, nu este aplicabil și convențiilor prin care se fixează onorarul prin bună învoială; prin urmare, prin neacordarea reducerii cerută de recurent, Tribunalul n'a putut viola acest articol, iar omisiunea Tribunalului de a discuta cererea făcută de recurent pe baza acestui text de lege, nu este esențial, deoarece chiar dacă ar fi discutat dispozițiunile din art. 16, soluțiunea procesului nu putea fi alta.

Astfel fiind, motivul de casare este neîntemeiat și prin consecință recursul urmează să fie respins.

CURTEA DE CASAȚIE S. III.

Dec. Nr. 736—1934.

Preș. C. Crăciunescu, cons.

Transferare în interes de serviciu. Este obligatorie dacă s'a făcut într-o funcțiune echivalentă și cu avizul conform al Comisiunii pentru numiri și înaintări. Necesitatea motivării interesului de serviciu. Art. 50 statutul funcț. publici și 90 din regulament.

P. T., notar în com. Miercurea Niraj, jud. Mureș, a fost transferat în interes de serviciu ca notar în com. Bruuiu, jud. Făgăraș. Instanța de contencios i-a admis acțiunea ce a făcut contra Ministerului de interne, pe motiv că în deciziunea de transferare nu se arată în ce constă interesul de serviciu.

În conformitate cu dispozițiunile art. 50 din legea statutului funcționarilor publici și art. 90 din regulament, transferările sunt obligatorii dacă sunt făcute în interes de serviciu, în funcțiuni echivalente și cu avizul conform al Comisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări.

Din spiritul acestor texte rezultă că pentru ca o transferare să poată produce efectele ei, trebuie să se arate printre altele interesul de serviciu, bine și evident stabilit, care să explice și să motiveze transferarea, cât și funcțiunea în care se face transferarea, pentru a se putea controla și examina echivalența funcțiilor, cerându-se și avizul conform al Comisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări.

În speță, avizul conform fiind dat pe baza raportului prefecturii, care constată abateri dela îndatoririle de funcționar ale intimatului, și acest raport împreună cu foaia calificativă care conține de asemenea pedepse, formând un tot cu decizia de mutare, numai violarea art. 50 citat, Curtea de apel a decis că transferarea este ilegală, întrucât în decizie nu se arată interesul de serviciu.

INALTA CURTE DE CASAȚIE SECȚIA III

Nr. 616—38.

Președinția L. Ștefănescu cons.

Municipiu. Buget. Neînscrierea unor creanțe. Deciziunea consiliului general. Atacarea ei la Curtea superioară administrativă, astăzi instanță specială de contencios administrativ pentru acte administrative abuzive. Valabilitate.

Societatea de Mine de Granit Poeni, a cerut instanței de fond să reformeze deciziunea Consiliului General al Municipiului București din Iulie 1936, prin care s'a votat bugetul municipiului pe anul financiar 1936—1937 și a se ordona înscrierea în buget, pe lângă suma de lei 70 milioane, destinată plății cotei de 20 la sută a datoriei anterioare anului 1934 și a sumei de 2.773.000 lei pentru complectarea aceleiași cote de 20 la sută din suma de lei 13.866.000, reprezentând o parte din creanța reclamantei ce n'a fost înscrisă în buget și lei 12.800.000 procentele datorite conform deciziunii Curții de Apel București S. V. nr. 111 din 1934, precum și diferen-

ța de lei 1.066.082 din datoria de 2,066,082 lei, recunoscută de primărie și din care nu s'a înscris decât lei 1.000.000.

Instanța de fond, prin deciziunea de mai sus, respinge ca inadmisibilă această acțiune motivând că potrivit noii legi administrative singura cale de atac contra deliberațiunii prin care un consiliu a votat bugetul administrației locale respective este contestația la autoritatea tutelară; în consecință, oricē acțiune sau apel făcut împotriva unui asemenea deliberațiuni, în fața unei instanțe sau autorități alta decât cea de tutelă este inadmisibilă și urmează a fi respinsă ca atare.

Recurenta se plânge de exces de putere, greșită interpretare și aplicațiune a art. 211 din legea administrativă, violarea aceluiași articol și a art. 158, 244, 201 și 210 din legea administrativă, violarea art. 107 din Constituție și art. 38 alin. a și art. 44 din legea comitetelor de revizuire din 1933 și denaturare, deoarece Curtea Superioară Administrativă consideră inadmisibilă acțiunea de față, prin care se atacă bugetul Municipiului București precum și deciziunea consiliului său prin care i s'a aprobat bugetul.

Potrivit art. 211 din legea administrativă din 1936, în termen de 5 zile după votare, bugetul se înaintează Ministerului de Interne spre aprobare, când este vorba de municipii, etc., aprobările date lucrărilor de organele tutelare sunt definitive și deci nesusceptibile de nicio cale de atac.

Dispozițiunile, prin care un organ administrativ superior confirmă sau infirmă actele autorității în subordine, fie din oficiu sau după cererea celor interesați, întrunesc caracterul unor adevărate acte administrative pe cari organele de control și de tutelă ale puterii executive le fac în exercitarea atribuțiunilor și serviciilor lor pur administrative; prin aceste acte sau dispozițiuni de tutelă administrativă, ele nu fac oficiu de instanță de jurisdicție, deoarece — ca și autoritățile inferioare pe care le controlează — nu sunt chemate a rezolva litigii sau conflicte de drepturi între două sau mai multe părți cu interese contrarii, ci își îndeplinesc atribuțiile lor de organe de control în opera competenței lor administrative, putând fi sesizate în acest scop prin recursul ierarhic, reglementat de art. 211 al legii administrative din 1936.

Dacă legea a dat dreptul părții vătămate a se plânge la autoritatea tutelară, în speță Ministerul de Interne, cerându-i să nu aprobe bugetul, aceasta nu înseamnă că s'a ridicat celor interesați dreptul să atace actul administrativ abuziv, bugetul cum și deciziunea Consiliului Municipiului București, pe cale de acțiune în fața Curții Superioare Administrative, astăzi instanță specială de contencios administrativ, pentru actele administrative abuzive.

Un asemenea drept este recunoscut, în afară de art. 107 din Constituția din 1923, și art. 38 alin. a și 44 din legea comitetelor de revizuire; calea recursului ierarhic la autoritățile tutelare arătată de art. 211 din legea administrativă fiind independentă de calea contenciosului administrativ menționată mai sus, indiferentă

fiind de asemenea împrejurarea că s'a exercitat ori nu recursul tutelar.

Astfel fiind și întru cât art. 211 și 244 din legea administrativă menținând Curții Superioare Administrative întreaga competență în materie de buget, fixată prin art. 38 alin. a și 44 din legea din 20 Aprilie 1933, această instanță, fără a se preocupa de soluțiunea ce a căpătat recursul ierarhic introdus contra aceluiași act administrativ, cum este necontestat bugetul Municipiului București pe anul 1936—1937, era obligată a judeca acțiunea de față; dispozițiunea finală din art. 211 al legii administrative, care arată că aprobările Ministerului de Interne sunt definitive și nesusceptibile de nicio cale de atac se referă la deciziunile de aprobare date de minister, nu la deciziunea consiliului municipal prin care s'a votat bugetul precum și la acesta, cari acte constituie fără îndoială acte juridice producătoare de efect, iar Curtea Superioară Administrativă decizând contrariul și respingând acțiunea de față ca inadmisibilă pentru considerațiunile expuse, n'a putut ajunge la această soluție decât violând textele și principiile arătate mai sus.

Recursul fiind întemeiat, urmează a fi admis, a se casa deciziunea instanței de fond, fixându-se termen de judecată la stăruința părților conform art. 12 din legea contenciosului administrativ.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE Secțiunea III-a.

Dec. Nr. 917—34.

Preș. C. Crăciunescu, consilier.

Contencios. Refuzul plăți pensiunii, — fără tăgăduirea dreptului — este un act de gestiune, care nu se poate ataca pe calea acțiunii în contencios.

Deliberând,

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs rezultă că, pensionarul M. C., a chemat în judecată de contencios pe Ministerul de Finanțe, pentru plata pensiunii sale pe lunile Septembrie 1931—Septembrie 1932.

Curtea de Apel Cluj a admis acțiunea, motivând că, neplata pensiunii, este un act de autoritate nu de gestiune, și că refuzul de plată, nu este justificat, întrucât nu există nici o lege care să acorde moratoriu Statului, deci acesta este obligat să-și îndeplinească obligațiunile sale, rezultate din legi, cum este în speță, legea pensiilor.

Având în vedere motivul de casare astfel formulat:

Violare de lege exces de putere.

„Intrădevăr s'a violat art. 1 din legea cont. ad-tiv, deoarece acțiunea în speță este inadmisibilă, pentru motivul că nu se arată care „ar fi actul Ministerul de Finanțe care se atacă și care ar putea să fie considerat ca ilegal.

„Pe calea specială prevăzută de legea cont. ad-tiv, nu se poate cere condamnarea autorităților publice la plata unor sume de bani, ci numai anulara actelor ilegale sau arbitrare. Suma reclamată de reclamant este certă și necunoscută de Casa Generală de Pensiuni care a și dat ordinele necesare Administrației Financiare respective, și dacă această sumă nu a putut fi plătită, faptul se datorește

numai crizei financiare, și dificultăților de trezorerie în care se găsește Statul Român, situațiune în care creditorii statului nu pot uza de calea acțiunii în contencios pentru a obliga organe financiare la plată, văzând că autoritatea nu tăgăduște existența obligațiunii de plată, dar din motive independente de voința sa este în imposibilitate momentană de a satisface obligațiunea.

În consecință Curtea de fond obligând Ministerul de Finanțe la plata unei creanțe de pensie care nu este discutată în ce privește existența ei, a violat disp. art. 1 a legii contenciosului nearătând care este actul ilegal a Ministerul care a fost atacat cu acțiune în contencios, și disp. art. 6 din aceeași lege, comițând un exces de putere când a dat hotărâre de condamnare deși acest art. dispunând asupra obiectivului acțiunii în contencios, limitează atribuțiunile instanței de contencios la declararea actului ca ilegal și anularea lui, sau în subsidiar la pronunțarea de daune civile nici decât însă la obligarea autorității administrative la plata unor sume.

Având în vedere că, în conformitate cu dispozițiunile art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ, oricine se pretinde vătămat în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate făcut cu călcarea legilor și a regulamentelor, poate face cerere pentru recunoașterea dreptului său instanțelor judecătorești prevăzute în lege.

Considerând că prin act administrativ de autoritate se înțelege actul prin care autoritatea administrativă ordonă sau interzice ceva în raporturile particularilor, comportându-se astfel ca putere publică, spre deosebire de actul de gestiune, care este actul făcut tot de o autoritate administrativă, însă în administrarea patrimoniului ei, aparținându-i ca persoană juridică.

Considerând că, în speță, este constatat că Ministerul de Finanțe, Direcțiunea Generală a Pensiilor București nu a tăgăduit dreptul la pensie a reclamantului ci a refuzat să-i plătească reclamantului M. C. suma de 57.581 lei, reprezentând pensia numitului pe lunile Februarie, Martie, Aprilie 1932, Iunie și Iulie 1932 diferența pe motivul că nu are bani.

Că astfel fiind, Ministrul în speță, nu a făcut un act administrativ de autoritate atunci când a refuzat să plătească pensia reclamantului, ci, ca persoană juridică, în cercul atribuțiunilor sale de gestiune, a exercitat un act de gestiune în contra căruia cel vătămat nu se poate plânge pe calea specială a contenciosului, ci numai pe calea ordinară la instanțele judecătorești de drept comun.

Că, în speță Curtea de Apel, judecând altfel, a comis un exces de putere și o violare de lege, așa că, motivul de casare este întemeiat și deci recursul urmează a se admite, iar în fond, acțiunea reclamantului urmează a se respinge deoarece, precum s'a arătat, dânsul n'are drept la acțiune în contencios, el având deschisă calea ordinară de drept comun.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secțiunea III-a.

Dec. Nr. 1109—1933.

Preș. C. Crăciunscu, consilier.

Contencios. Imprejurarea, că funcționarul a adresat Ministerului o petiție pentru a reveni asu-

pra actului de punerea sa în retragere din funcție, și această petiție a rămas fără răspuns, aceasta nu poate schimba întru nimic disp. art. 4 al. 2 din legea Cont. conform căruia acțiunea trebuie intentată în termen de 30 zile dela publicarea actului de punere în retragere.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs se constată, că, Curtea de Apel a respins incidentul de tardivitatea acțiunii în contencios făcută de intimatul I. Z., pe motiv că deși acțiunea a fost făcută peste termenul de 30 zile dela data publicării actului de punerea în retragere pentru regularea drepturilor la pensie ale intimatului, totuși în speță acest termen de inoperant, fiindcă pentru rezolvarea cererii sale privind această punere în retragere pentru regularea drepturilor sale la pensie, intimatul a introdus o cerere ca simplu particular, pe care întrucât Ministerul de Justiție nu i-a rezolvat-o, în nici un fel, intimatul a fost în termen să introducă acțiunea în contencios înăuntrul termenului de 60 zile prevăzut de art. 4 al. 2 final din legea contenciosului administrativ, ne mai putându-se aplica în această situațiune dispozițiunile art. 4 și 2 partea întâi din aceeași lege.

Considerând că în conformitate cu art. 4 al. 2 din legea contenciosului administrativ, acțiunea în contencios în caz de înlocuire, mutare sau punere în retragere a funcționarilor inamovibili legal numiți, comise în contra dispozițiunilor legale, va trebui să fie introdusă în termen de 30 de zile libere dela data publicării lor în Monitorul Oficial.

Că din cuprinsul textului art. 4 alin. 2 din legea citată, rezultă că toate cazurile de punere la retragere pentru regularea drepturilor la pensie, funcționarul care se pretinde că a fost lezat printr'un asemenea act, trebuie să introducă totdeauna, fără nici o excepțiune, acțiune în contencios în termen de 30 zile libere dela data publicării actului de punere în retragere, în Monitorul Oficial.

Că împrejurarea că ulterior trecerii termenului de 30 zile libere dela publicarea actului de punere în retragere, intimatul a adresat Ministerului de Justiție o petiție pentru a reveni asupra acestui act, despre care intimatul susține că a fost dat din eroare, și că această petiție a rămas fără nici un răspuns, nu poate schimba întru nimic dispozițiunile art. 4 al. 2, partea a întâi, din legea contenciosului administrativ, după care acțiunea trebuie intentată în termen de 30 zile libere dela data publicării actului de punere în retragere, fiindcă în această privință textul legii este imperativ și odată termenul expirat, el nu mai poate fi reinviat prin nici o altă cerere, care ar putea tinde la eludarea dispozițiunilor legii referitoare la punerea în retragere.

Că astfel fiind și întru cât în speță, este constant că intimatul a introdus acțiunea în contencios, peste termenul de 30 zile dela publicarea actului de punere în retragere în Monitorul Oficial, și Curtea de Apel totuși împotriva dispozițiunilor art. 4 al. 2 din legea contenciosului administrativ, a respins incidentul de tardivitatea acțiunii în contencios, a comis un exces de putere și o violare a menționatului text, și deci recursul fiind fondat urmează a fi admis și pentru aceleași considerațiuni a se respinge acțiunea ca tardivă;

INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE
Secția III-a

Decizia Nr. 1081—1938

Președinția Domnului C. Crăciunescu cons.

Legea asanării. Dacă un comerciant care a obținut concordatul preventiv mai poate să se prevaleze de art. 50 din legea asanării.

Având în vedere că prin motivul II de casare recurenta pune în discuțiune chestiunea de a se ști dacă intimata se mai poate prevala de avantajele art. 50 față de concordatul omologat anterior.

Considerând că potrivit acestui text comercianții, industriașii și societățile comerciale cu excepția societăților arătate în art. 52 și următori, precum și sindicatele agricole și viticole, care au cel puțin 15% din totalul creanțelor lor, supuse prevederilor acestei legi la capitolele I și II și care au acceptat dispozițiunile lor pentru toți debitorii cuprinși în menționatele articole au dreptul să solicite Tribunalului să procedeze la convocarea creditorilor, spre a declara dacă acceptă propunerea de aranjament făcută chiar prin cererea de convocare iar în caz contrariu să ceară aplicațiunea dispozițiunilor prescrise mai departe de acest text.

Considerând că din modul cum este redactat textul de mai sus, cum și din spiritul și economia întregii legi, rezultă că art. 50 care vorbește de comercianți, fără a face nici o distincțiune, nu se referă decât la marea masă a comercianților ale căror creanțe astfel cum au fost contractate prin libera voință a părților, iar nu și la comercianții care au beneficiat vreodată de reducerea datoriilor prin intervenția altor legi anterioare de favoare fiindcă acești debitori beneficiind de reducerea creanțelor lor, au obținut mișcarea datoriilor lor de plată, iar scopul legii datoriilor agricole și urbane nu a fost acela de a ajuta pe acești debitori beneficiari, ci numai pe acei debitori împovărați, care indiferent din ce cauză au ajuns în imposibilitate ca să plătească datoriile pe care le au contractat și în condițiunile de plată pe care le-au stipulat prin liberul consimțământ cu creditorii lor.

Că, dovada că acesta a fost scopul legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 și că aceasta este interpretarea ce trebuie dată art. 50, reese și din cuprinsul art. 61 fiindcă prin acest text, legiuitorul voind să creeze o situațiune excepțională pentru instituțiunile bancare în scopul de a le da posibilitatea de a se reface, dispune că instituțiunile de credit având un concordat preventiv omologat la promulgarea legii, vor putea să beneficieze și de dispozițiunile art. 50 și următorii, cu condițiunea însă ca în termen de un an dela data promulgării acestei legi, să renunțe la concordat de unde rezultă că legiuitorul chiar și atunci când a voit să creeze o excepțiune de favoare, nu a admis, nici chiar în mod excepțional, dreptul ca debitorii aflați în concordat, care au beneficiat odată de reducere să cumuleze peste reducerile concordatului preventiv și reducerile legii datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, întrucât chiar și în acest caz excepțional

de favoare înscris pentru instituțiunile de credit în art. 61, nu a admis acestora dreptul de a se prevala de dispozițiunile legii a datoriilor agricole și urbane decât numai în condițiunea, ca să renunțe la concordat și aceasta nu ori cînd, ci numai într'un termen limitat de un an dela data promulgării legii datoriilor agricole și urbane.

Că așa fiind și întrucât în asemenea situațiune, soluțiunea tribunalului, care a respins pretențiunile intimatei debitoare aflată în concordat preventiv, de a beneficia cumulativ și de art. 50 din legea menționată este justă pentru motivele mai sus arătate de această Inaltă Curte astfel că motivul II de casare fiind fondat, recursul cată a fi admis, fără a mai examina și celelalte motive de casare, deciziunea Curții de Apel a fi casată fără trimitere, iar în fond a admite apelul Băncii recurente și ca atare a respinge ca inadmisibilă cererea de propunerea aranjamentului.

NOTĂ. Inalta Curte de Casatie persista în menținerea soluții aci date. Noi am criticat cu altă ocazie acest mod de a vedea al Inaltei Curți. Vezi colecția Ardealul Juridic. I. M.

INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE
Secțiunea III-a

Decizia Nr. 1233—38

Președinția Domnului C. Crăciunescu consilier

Legea lichidării datoriilor agricole. Comercianții care deși își exercită comerțul lor la țară, însă nu au în vedere numai satisfacerea locuitorilor din Comună ci un comerț pe picior mare, nu sunt exceptați de legea lichidării. Art. 69 lit. b.

CURTEA DELIBERAND

Asupra recursului de față.

Având în vedere că reclamanta Banca de Agricultură și Cassa de Economii Suc. Becleana a cerut obligarea pârâților W. A. W. I. și W. A., la plata sumei de 250,000 lei pe baza a două cambii.

Că pârâții au recunoscut datoria dar au opus beneficiul legii conversiunei iar Trib. Mureș constată că debitorul principal este W. A. iar ceilalți giranți, și în consecință i-a obligat, Tribunalul la plata sumei datorate în condițiunile și termenele prevăzute în capitolul I al legii conversiunei.

Că, Curtea de Apel Cluj Secția I-a prin deciziunea atacată cu recurs a respins apelul reclamantei;

Că pentru a decide astfel argumentează că debitorul W. A. este proprietar de bunuri prevăzute la art. 1 al A. lit. a, și exercită un comerț într'o comună rurală și deci debitorii beneficiază de conversiune;

Că legea conversiunei referindu-se la comercianții din comunele rurale, nu fac distincțiune între comerciantul mic și comerciantul mare, deci argumentează Curtea este suficient ca comerțul să-l exercite într'o comună rurală.

Că astfel fiind probatoru cerut de reclamanta că debitorul este comerciant mare îl îndepărtează, ca neconcludent.

Văzând motivele I, II, III IV și V de casare

Având în vedere că recurența susține că în conformitate cu art. 69 din legea conversiunii nu beneficiază de conversiune comercianții mari, așa că greșit Curtea de Apel le-a respins probatoriul cerut în acest sens.

Considerând, că legiuitorul din 1934, prin dispozițiunea citată exceptează dela beneficiul conversiunii datoriiile comercianților care nu au un caracter civil.

Că dacă prin alin. II de sub art. 69 lit. b. acordă însă comercianților din comunele rurale, proprietari de bunuri asanabile dreptul de a beneficia de conversiune, nu numai pentru datoriiile lor civile, ci și pentru celelalte datorii, prin aceasta măsură de favoare nu a putut avea în vedere de cât pe comercianții din acele comune care exercită un mic comerț, constând în desfacerea în detaliu la locuitori, a mărfurilor lor, deoarece datoriiile comerciale ale acestora s'ar putea confunda, dat fiind micul comerț ce-l exercită, cu datoriiile lor agricole.

Că, dar aceasta excepție nu poate privi și pe comercianții care deși au reședința într-o comună rurală, însă comerțul lor nu are în vedere numai satisfacerea locuitorilor din comună, ci se exercită pe picior mare, deoarece datoriiile acestor comercianți, care nu sunt civile îmbracă acelaș caracter ca și datoriiile comercianților dela orașe și deci urmează a fi supuse aceluiași prevederi legale.

Că de altfel însăși art. 69 lit. b. al. II din regulamentul legii, explicând textul de mai sus precizează că se bucură de conversiune toate datoriiile comercianților din comunele rurale, numai dacă comerțul acestora este mărginit la vânzare în detaliu și în mod obișnuit către săteni a mărfurilor lor.

Că dar Curtea de Apel decidând în sens invers aceste dispozițiuni înglobează pe toți comercianții, prin aceasta le-a dat o greșită interpretare astfel că partea aceasta a recursului este fondată și ca atare el urmează a fi admis fără a mai examina și cealaltă parte a recursului care devine fără interes deciziunea Curții de Apel a fi casată, iar dosarul a fi trimis spre o nouă judecată pentru ca în temeiul principiiului de mai sus să se precizeze dacă debitorul W. A. este comerciant mare sau mic.

Văzând și cererea de cheltuieli de judecată și apreciind, le fixează la suma de 2000 lei.

CURTEA DE APEL CLUJ, Sect. III.

Nr. Fisc. III. 2747/5—1931.

Impozit pe automobile. Declarație în cursul anului. Impunere. Deosebire între declarația din cursul anului și cea de la începutul anului.

Considerând că prin legea pentru așezarea unui impozit pe automobile din 1 Ianuarie 1929, posesorii de automobile sunt supuși la un impozit care variază după greutatea mașinei; iar în privința impunerii proprietarii ori posesorii vehiculelor sunt obligați prin art. 2 din lege să facă declarație pentru impunere la percepția respectivă la 1 Ianuarie și numai prin excepție în termen de 30 zile de la punerea în aplicare a acestei legi. Aceiași lege prin art. 3 prevede că dacă baza aceasta de impunere ia naștere în cursul anului impunerea se face

de agentul fiscalului conform art. 95 din legea contrib. directe.

Considerăm că din dispozițiunile art. 87 din legea contrib. dir. rezultă că contribuabilul în privința căruia se naște în cursul anului o bază nouă de impunere el este dator să facă declarație în termen de 10 zile dela data ivirii aceluia fapt și impunerea conform art. 95 o face agentul fiscalului în prima zi a lunii ce urmează declarațiunii iar legea asupra impozitului pe automobile prin art. 4 arată că omisiunea contribuabilului de a face declarațiunea sau sustragerea dela plata impozitului constituie o contravenție care se pedepsește cu amenda egală cu intreitul impozitului cuvenit.

Având în vedere că este fapt constant stabilit prin sentința tribunalului că societatea intimată a devenit posesoarea celor două automobile în cursul anului 1930 anume la 1 August 1930 și acest fapt constituind o bază nouă de impunere ivită în cursul anului era obligată să facă declarație pentru așezarea impozitului în termen de 10 zile libere, adică cel mai târziu la 12 August și este cert, că aceasta obligație a omis să o îndeplinească în termen legal și prin urmare contravenția este comisă iar amenda este bine și legal stabilită.

Că dar atunci când totuși tribunalul anulează procesul verbal de contravenție și apară pe intimată de amendă argumentând că declarația trebuia făcută la 1 Ianuarie și când consideră ca eficace declarația din 29 Octombrie 1930 prin aceasta instanța de fond a dat o greșită interpretare a art. 2 și 3 din citata lege și a pronunțat o sentință casabilă, de oarece când legea prin art. 2 prescrie că declarația trebuie făcută la 1 Ianuarie ce se referă prin acest text la declarațiunile anuale ce trebuiesc făcute de orice contribuabil anual, pe când în speță este vorba de un caz nou de impunere ivit în cursul anului prevăzut de art. 3 și deci declarația din 29 Octombrie 1930 era tardivă, — iar în privința declarațiunii din 17 Iulie 1930 de care se face mențiune în considerentele sentinței această este evident un act străin cauzei de oarece este anterior cumpărării acestor două automobile și din conținutul ei se vede că se referă la alte trei automobile ale societății și așa fiind sentința tribunalului a trebuit casată.

Curtea casând sentința tribunalului și întrucât este vorba de o simplă aplicare a legii la fapte constante în baza art. 53 din legea pentru Curtea de Casație a evocat fondul și pentru considerentele de mai sus a menținut procesul verbal de contravenție

RECENZIE: *Salvator A. Brădeanu:*

Către o nouă legislațiune funciară.

Datorită neobositului și pasionatului cercetător al problemelor sociale și economice, a apărut în ultimul timp un studiu, de o valoare neîntrecută în materia consolidării proprietății imobiliare „Către o nouă legislație funciară” a D-lui Salvator Brădeanu, directorul serviciului central a C. funciare din Ministerul Justiției și consilier la Consiliul Legislativ.

Autorul studului punând la contribuție vastele sale cunoștințe de specialitate, câștigate după o temeinică pregătire teoretică și practică, a reușit prin studiul său să ne redea o icoană fidelă a instituțiunii de c. funciară.

Lucrarea de care ne ocupăm este împărțită în două părți: În prima parte autorul ne arată importanța instituției c. funciare din punct de vedere național, care constituie cea mai solidă pârghie de ridicare a neamului, făcându-o cunoscută în amănuntele ei tehnice, iar în partea II-a ne înfățișează toate legile și regulamentele azi în vigoare în materia cărților funciare.

Insemnătatea instituției c. funciare autorul o tratează din un întreg punct de vedere: *unificarea legislativă, economic și social.*

„Acelaș popor — spune D-sa — trebuie să-și vadă viața cuprinsă de același așezări, astfel că unitatea sufletească a neamului să se exprime prin unitatea regulei de drept. Simbolul unității noastre naționale „*Un Rege, un pământ o lege*”.

Decretul lege Nr. 1642 din 21 Aprilie 1938 pentru Unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare, în care autorul lucrării își are partea leului, este merit de a constitui un zăgaz puternic în sistemul mutațiilor imobiliare și o piatră fundamentală a noului regim pentru consolidarea proprietății imobiliare.

„Astăzi după înfăptuirea unirii românilor într-o țară liberă și desființarea marilor latifundii, pământul, pe lângă funcțiunea sa economică are și un rol covârșitor de conservare socială”.

„Țăranii — continuă pe drept cuvânt autorul — cari în timpul războiului și-au dovedit cu prisosință virtuțile ancestrale de apărători de neam, s-au învrednicit a fi în timp de pace, stăpânitori de pământ. Legile de reformă agrară, înpropriind pe țărani, au deprins structura Statului Român modern: *Stat agraro-țărănesc*. Istoria politică de după războiu, învederează că clasele rurale au știut să reziste tuturor curentelor subversive de destrămare națională. Viața dela țară, ferită de jindurile și invidiile orășeanului, deschide alte orizonturi țaranului, obicinuit să scruteze în vasta natură ce-l înconjoară, tainele orânduielilor universale, mai presus de ori ce orânduielă omenească. Procesionile sale se îndreaptă către Dumnezeu, și nu spre neputința oamenilor. Deacea, el se găsește mai aproape de Dumnezeu, de legile naturii, decât orășanul care trăiește în mijlocul unui lux destrăbălat, pe care adeseori el nu poate să și-l însușească decât cu prețul celor mai înjositoare compromisuri. De aci provine politicianizarea elementelor dela orașe, veșnic agitate, veșnic nemulțumite cu poftele lor nesăbuite ce nu pot găsi niciodată împlinire. Nu se poate clădi nimic serios pe o dună de nisip, care îngrămădește culmi și se risipește apoi, în bătaia vântului”.

„Către păturile noastre rurale, trebuie să se îndrepte toate eforturile diriguitorilor. Ridicarea lor, în ordinea spirituală și materială, trebuie să fie preocuparea noastră de căpătenie”.

Iată lozincă care se desprinde cu atâta claritate din principiile preconizate de autor în valoroasa sa lucrare. Într-adevăr nu se poate caracteriza cu mai multă competență legătura țaranului de glia strămoșească pentru care e în stare să facă cele mai mari și grele sacrificii materiale, când e vorba de consolidarea ei și la nevoie s'o apere chiar și cu jertfa vieții sale.

Ceace trebuie însă să reținem este, că pentru prima dată ni se dă ocazia să constatăm că pe te-

renul organizării și introducerii c. funciare pe tot cuprinsul țării, s'a trecut dela vorbe la fapte.

Inceputul lucrărilor de carte funciară în județul Ilfov făcute sub îndrumarea și controlul D-lui Brădeanu este cea mai eclatantă dovadă că conducătorii departamentelor respective a luat în serioasă necesitatea consolidării proprietății imobiliare și a mijloacelor pentru dezvoltarea creditului ipotecar pe termen lung punând la dispoziția comisiunilor fondurile necesare.

Pentru a asigura normala funcțiune acestei instituții, ne arată întreg mecanismul instanțelor în competența căreia urmează să fie dată.

Autorul studiului nu se mulțumește însă numai cu introducerea cărților funciare în teritoriul unde încă nu este în ființă ci în dorința de a avea instituțiune organizată la fel și unificată pe întreg cuprinsul țării, preconizează ca în Ardeal și Bucovina să se facă:

- a) o nouă numerotare a parcelelor,
- b) o nouă numerotare a cărților funciare,
- c) introducerea vechilor înscrieri ce sunt încă valabile făcute în altă limbă (germană, maghiară sau chiar sârbească în Banat) decât cea română.
- d) înscrierea fiecărui corp funciar într-o carte funciară separată, adoptându-se sistemul cărții reale, care reprezintă numeroase avantaje din punct de vedere al administrațiunii c. funciare, evitându-se desele deslipiri și transcrieri ce se fac cu prilejul înstrăinării unui corp funciar, fapt care îngreunează înțelegerea c. funciare.”

Importanța instituției, a cărei introducere o preconizează autorul cu atâta căldură și de organizarea căreia se ocupă personal cu atâtea sorți de izbândă are o deosebită însemnătate și din punct de vedere a siguranței dreptului. Toate drepturile dobândite și înscrise în cartea funciară, față de terțele persoane de bună credință, constituie „o presumția juris et de jure”, care exclude orice probațiune. Faptul că sunt înscrise în c. funciară ca proprietar, nimeni altul nu poate afirma cu succes că el este adevăratul proprietar.

Perfectiunea cărții funciare, a făcut ca în toate Statele unde este deja introdusă, creditul public să înflorească și în urma acestui fapt cultivarea pământului să devină mai lesnicioasă și intensă.

Ca încheiere adăugăm, că din moment ce aceasta instituțiune s'a găsit utilă a fi introdusă și în Vechiul Regat și Basarabia va trebui popularizată prin toate mijloacele posibile și continuat cu lucrările până la terminarea lor definitivă.

Trebuie întărită prin o politică bine chibzuită călăuziți numai de sentimentul altruismului și patriotic.

Prezența D-lui Brădeanu în fruntea acestor lucrări precum și rezultatele obținute până acum de D-sa, constituie pentru noi cei ce ne-am dedicat deosebită organizării cărților funciare, un imbold și mai puternic în continuarea lucrărilor și cea mai solidă cheazășie, că instituțiunea c. funciare în viitorul apropiat va figura printre cele mai importante opere înfăptuite în Țara Românească, cu un rezultat incalculabil de avantajos pentru economia națională iar conducătorul și animatorul acestei opere va bine merita dela Patrie.

Dr. Ioan I. Lazăr

Judecător șef Dumbrăveni — T. Mică